

Blauwstaart bij Zandvoort Nieuw voor Zuid-Kennemerland

Pieter van Eijk

Op woensdag 3 januari ontdekte Leo Boon tijdens zijn dagelijkse rondgang door het Kraaienveld een eerste winter mannetje Blauwstaart. De vogel had dit kleine duingebiedje, ingeklemd tussen Zandvoort en de Amsterdamse Waterleidingduinen, als thuishaven gekozen en ging daar de rest van de wintermaanden niet meer weg. Tot tenminste 23 februari werd hij bijna dagelijks waargenomen, meestal in het duindoornstruweel in het midden van het gebied. Veelal verstopt in de lage vegetatie, foerageerde hij daar op de bessen van onder andere Duindoorn en Kardinaalsmuts. Insecten werden behendig – haast op vliegenvangerachtige wijze – uit de lucht gevangen. Af en toe werd de vogel zacht roepend, soms bijna zingend, waargenomen. De lokale Roodborst stelde de aanwezigheid van deze oosterse concurrent niet bepaald op prijs; keer op keer werd de Blauwstaart verjaagd van de bessen en meelwormen die fotografen voor hem hadden neergelegd. Lange minuten verstreken voordat hij onopvallend weer te voorschijn kwam. De Blauwstaart verloor zijn aanvankelijke schuwheid voor mensen echter snel en na een paar weken liet hij zich vaak schitterend bekijken, soms rustig rondscharrelend tussen de statieven van toegesnelde fotografen.

Dit betreft de tweede veldwaarneming van de Blauwstaart in Nederland. De enige andere veldwaarneming vond plaats op 19 september 1985 op Texel (Van den Berg & Bosman, 1999). Daarnaast zijn er drie ringvangsten bekend, alle van de Waddeneilanden. Ook de tijd van het jaar is opzienbarend. De enige andere winterwaarneming van de Blauwstaart in noordwest Europa had plaats in Duitsland (Hannover, januari-februari 2006; Boon 2006), niet verwonderlijk aangezien de soort in zuidoost Azië overwintert.

In de weken na de ontdekking, trok de Blauwstaart zoals verwacht veel bekijks: een bonte stoet van fotografen, fanatieke en minder fanatieke vogelaars, ondernam de lange reis naar het duindoornbosje bij het tankstation. Ook vanuit Frankrijk, België, Duitsland en Engeland was de belangstelling groot. Voor velen ging met het zien van deze fantastische soort dan ook een droom in vervulling. Dat blijkt onder andere uit de vele foto's op de vogelfotografensite Birdpix (www.birdpix.nl) waar niet minder dan 109 (!) Zandvoortse Blauwstaarten prijken. Ook door het Haarlems Dagblad, TV Noord-Holland en zelfs de landelijke pers werd ruime aandacht besteed aan de

vogel en zijn waarnemers. Zoals normaal, gedroegen de meeste waarnemers zich zoals het een vogelaar betaamt: de Blauwstaart en zijn duinvalleitje werden met respect behandeld. Toch voerden de verhalen over wat minder respectvolle vogelaars al gauw de boventoon. Sommige fotografen zouden de snoeischaar net iets te enthousiast gehanteerd hebben om hun optimale 'studio' te creëren. En wat te denken van het gat in het hek? Zat het er al zoals ingewijde regiovogelaars beweren, of is het er inderdaad door een vogelaar in geknipt om zijn blijkbaar weinig atletische vrouw het valleitje in te krijgen? Genoeg stof om de blauwstaartperikelen in verhitte –soms zelfs woedende– discussies weken lang aan de gang te houden, zowel op Internet als in de media. Op het forum van de site waarneming.nl zijn alle standpunten, beschuldigingen, ontkenningen en nuanceringen op niet minder dan 23 pagina's uitgebreid te vinden!

Daar is ie dan, de Blauwstaart van Zandvoort. René Kriek

Dat de Blauwstaart en zijn waarnemers veel stof hebben doen opwaaien staat buiten kijf. Toch denk ik dat we terug kunnen kijken op een bijzonder geslaagde vondst. Honderden vogelaars hebben veel plezier beleefd aan deze onverwachte dwaalgast, de Blauwstaart zelf heeft zich de meelwormen goed laten smaken en ook het duinvalleitje zal zich – een paar duindoornstruiken armer – wel weer herstellen. Ook de buurt

staat niet met lege handen: op menig schoorsteenmantel schittert een ingelijste Blauwstaart, beschikbaar gesteld door de Dutch Birding Association als pleister op de wonde voor eventuele overlast. Volgend jaar een Siberische Lijster?

Literatuur

- Berg, A.B. van den & Bosman, C.A.W., 1999. Zeldzame vogels van Nederland. Avifauna van Nederland 1. GMB uitgeverij, Haarlem/KNNV uitgeverij, Utrecht.
- Boon, L., 2007. Blauwstaart in Zandvoort. Dutch Birding 29(1): 74-76.

Pieter van Eijk, Haarweg 275, 6709 RW, Wageningen,
pietervaneijk@hotmail.com.